

Ruoveden paikallisten esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien päivittäminen - oppimisen ja koulunkäynnin tuki

Sivistyslautakunta 21.05.2025 § 45
154/12.00.02/2025

Opetus- ja kulttuuriministeriön valmisteleman perusopetuslain muutoksen seurauksena oppimisen tuki uudistuu esi- ja perusopetuksessa. Uudistuksen tavoitteena on tukea lapsia ja oppilaita varhaisessa vaiheessa ja vahvistaa inklusiivisia toimintatapoja koulutuksessa. Lakimuutokset astuvat pääosin voimaan 1.8.2025.

Opetushallitus on päivittänyt esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteet uuden lainsäädännön mukaiseksi (liite). Päivitetyt perusteiden luvut on julkaistu erillisenä määräyksenä (liite), joka kumoaa vuoden 2014 opetussuunnitelmien perusteisiin sisältyvät vastaavat luvut. Opetuksen järjestäjät tekevät täydennykset paikallisiin opetussuunnitelmiinsa kevään 2025 aikana.

Oppimisen tuen uudistus vahvistaa lapsen ja oppilaan oikeutta saada varhaista, omassa ryhmässä toteutettavaa tukea, kuten yleistä tukiopetusta, erityisopettajan antamaa opetusta tai opetuskielen tukiopetusta. Jos ryhmässä toteutettava tuki ei riitä, tuen tarpeessa olevat lapset ja oppilaat voivat saada myös henkilökohtaista tukea, kuten säännöllistä erityisopettajan antamaa opetusta pienryhmässä tai erityisluokanopettajan antamaa opetusta erityisluokassa.

Lapsen etu on ensisijainen periaate, kun tukea ja sen järjestämistä suunnitellaan. Oppimisen tuen uudistuksella halutaan tarjota entistä joustavampi tukijärjestelmä, joka paremmin vastaa lasten ja oppilaiden moninaisiin tarpeisiin.

Uudistus lisää velvoitetta suunnitella ja toteuttaa opetusta ryhmän tarpeiden mukaan. Tuen keinoja voivat olla esimerkiksi opetuksen eriyttäminen, samanaikais- ja yhteisopetuksen lisääminen ja oppimisympäristön esteettömyyden ja saavutettavuuden parantaminen. Eriyttäminen tarkoittaa opetuksen mukauttamista oppilaan tarpeisiin opetusjärjestelyjen, oppimisympäristön, opetusmenetelmien, materiaalien tai arvioinnin avulla. Samanaikais- ja yhteisopetus puolestaan tarkoittaa kahden opettajan, kuten luokan- ja erityisopettajan, yhdessä opettamista.

Esi- ja perusopetuksen tuen uudistukseen liittyvät opetussuunnitelmapäivitykset tuovat muutoksia opettajan käytännön työhön. Uudistus vähentää erillisiä tuen tarpeen arviointiin ja tuen toteuttamisen suunnitteluun liittyvien asiakirjojen määrää. Samalla uudistus selkeyttää tuen tarpeen arvioinnin, suunnittelun ja päätöksenteon kokonaisuutta. Toisaalta uudistus lisää opettajan vastuuta toteuttaa tukea ryhmän tarpeiden mukaisesti.

Oppimisen edistymisen ja hyvinvoinnin seuranta tulee entistä näkyvämmäksi opettajan työssä, sillä opettajan tulee suunnitella opetusjärjestelyt ryhmän tarpeiden mukaan ja tehdä tarvittaessa muutoksia oppimisen tueksi. Opettajien yhteistyö korostuu aiempaa enemmän tuen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Myös oppimisen tuen prosessit ja käsitteistö uudistuvat. Jatkossa esi- ja perusopetuksessa ei enää käytetä perinteisiä tuen tasoja, kuten yleistä,

tehostettua ja erityistä tukea, vaan tuki perustuu konkreettisiin pedagogisiin ratkaisuihin ja tukimuotoihin ryhmän ja lasten tarpeiden mukaisesti.

Oppimisen tuen uudistus tiivistetysti:

- Keskiössä oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ja inklusiivisen toimintakulttuurin kehittäminen.
- Ryhmässä toteutettava tuki ensisijainen tukimuoto: tukea useammalle ja ennaltaehkäisevästi omassa ryhmässä, oman opettajan opetuksessa.
- Opetussuunnitelmassa kuvattu ja paikallisesti toteutettava opettajien ja muun opetus- ja kasvatushenkilöstön yhteistyö vahvistaa tuen suunnittelua ja toteutumista.
- Päätöksenteko vahvistaa lasten ja oppilaiden oikeusturvaa ja tekee annettavat tukitoimet paremmin näkyväksi huoltajille.
- Kaikille opetussuunnitelman tavoitteista tai sisällöistä poikkeamisille tulee olla suunnitelma sekä päätös.
- Tavoitteena varmistaa, että kaikilla oppilailla on mahdollisuus osallistua opetukseen ja suorittaa perusopetuksen koko oppimäärä.

Ruovedellä on opetushenkilöstölle järjestetty koulutusta oppimisen tuen uudistuksesta sekä osallistuttu mm. useisiin Opetushallituksen järjestämiin koulutuksiin. Huoltajia ja oppilaita on kuultu oppimisen tukeen liittyvissä asioissa. Sivistyslautakunnalle on järjestetty seminaari aiheesta 7.5.2025. Oppimisen tuen uudistus vaatii paljon yhteistä keskustelua ja lisäkoulutuksia opetushenkilöstölle sekä tiedotusta huoltajille ja oppilaille syksyllä 2025.

Esiopetuksen ja perusopetuksen paikallisia opetussuunnitelmia on Ruovedellä täydennetty Opetushallituksen määräyksen mukaisesti. Opetussuunnitelmatyöhön on osallistunut varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen edustajia sekä koulujen ja sivistyspalveluiden johto. Täydennetyt Ruoveden paikalliset esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmat ovat liitteenä.

Lisätietoja: Aila Luikku p. 044 7871400, aila.luikku@ruovesi.fi

Esittelijä	Sivistysjohtaja Aila Luikku
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta päättää hyväksyä 1. Ruoveden täydennetyn paikallisen esiopetuksen opetussuunnitelman (liite), voimaantulo 1.8.2025 alkaen. 2. Ruoveden täydennetyn paikallisen perusopetuksen opetussuunnitelman luvut 1-8 (liite), voimaantulo 1.8.2025 alkaen.
Muutettu päätösehdotus	Sivistyslautakunta päättää hyväksyä 1. Ruoveden täydennetyn paikallisen esiopetuksen opetussuunnitelman (liite 6), voimaantulo 1.8.2025 alkaen. 2. Ruoveden täydennetyn paikallisen perusopetuksen opetussuunnitelman luvut 1-8 (liite 8), voimaantulo 1.8.2025 alkaen.
Päätös	Sivistyslautakunta hyväksyi muutetun päätösehdotuksen.
Jakelu	